

Veileder – Garden som ressurs

Kompetansesamling for
landbruksforvaltningen i kommunene
16.-17. september i Åsgårdstrand

Øivind Fredlund
Fylkesmannen i Vestfold og Telemark,
Landbruksavdelingen

Fylkesmannen i Vestfold og Telemark

18.09.2019

Veileder – Garden som ressurs

- Veileder til pbl. om bygge- og anleggstiltak og bruksendringer som ønskes gjennomført i områder avsatt til LNFR.
- Erstatte veilederen Landbruk Pluss fra 2005, og er en oppdatering av denne.
- Utarbeidet av KMD og LMD i fellesskap, og utgitt i høsten 2017.

Veilederens innhold

- Del 1: Hvordan vurdere om bygge eller anleggstiltak i eller i tilknytning til landbruk er i tråd med LNFR-formålet?
- Del 2: Hvordan kan kommunene aktivt tilrettelegge i plan for tiltak som ikke er i tråd med LNFR-formålet?
- Del 3: Om bruksendringer og behandling av enkeltsaker.

Arealformålet LNFR

- Pbl. § 11-7 angir hvilke arealformål det er tillatt å bruk i k.pl. arealdel.
- Arealformålet LNFR - pbl. § 11-7 annet ledd nr. 5.
- Underformål 1 - bokstav a:
«areal for nødvendige tiltak for landbruk og reindrift og gårdstilknyttet næringsvirksomhet basert på gårdens ressursgrunnlag».
 - Tiltak som er nødvendige for tradisjonell landbruks- og reindrifsvirksomhet.
 - Visse former for gårdstilknyttet virksomhet basert på gårdens ressurser.
- Underformål 2 – bokstav b:
«areal for spredt bolig-, fritids- eller næringsbebyggelse mv.»

Gårdstilknyttet næringsvirksomhet basert på gården ressursgrunnlag - forutsetninger

- Næringsvirksomhet må utøves i tilknytning til en igangværende landbruksdrift.
- Næringsvirksomheten skal være et tillegg og supplement til den igangværende landbruksdriften. Den igangværende landbruksdriften må være hovedvirksomheten på eiendommen.
- Næringsvirksomheten må baseres på gårdens ordinære ressursgrunnlag.

Tiltak i tråd med LNFR-formålet?

- Kommunen vurderer om tiltaket er i tråd med LNFR-formålet. Konkret vurdering.
- Ikke et enkeltvedtak etter fvl., og ikke påklages til overordnet myndighet.
- Store bygge- og anleggstiltak, og andre tiltak som kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn, krav om reguleringsplan, jf. pbl. § 12-1 tredje ledd.
- Tiltak ikke i tråd med LNFR-formålet: Ikke forbudt som sådan, men krever:
 - Endring av kommuneplanens arealdel
 - Utarbeide reguleringsplan
 - Dispensasjon

Hvordan vurdere om et tiltak i tråd med LNFR-formålet?

- Mange tiltak er åpenbart i tråd med arealformålet.
- I tvilstilfeller bør kommunen bruke vurderingskriteriene og tabellen som fremgår av veiledningen.

Vurderingskriteriene

Kriterier som må være oppfylt for at tiltaket skal inngå i LNFR-formålet:

1. Tiltaket er knyttet til produksjon på gården eller det behovet gården har for varer og tjenester, eller det er nødvendig i forbindelse med annen næringsvirksomhet knyttet til jordbruk, skogbruk, reindrift, yrkesfiske eller lignende.
2. Virksomheten er basert på og tilpasset gårdens eget ressursgrunnlag.

Vurderingskriteriene – forts.

I tillegg bør følgende kriterier vektlegges:

1. Tiltakets virkninger for jord- og skogsdrift, reindrift eller annen primærnæring, herunder nedbygging av dyrka eller dyrkbar jord.
2. Tiltakets størrelse og volum i forhold til omgivelsene.
3. Tiltakets virkninger for natur- og kulturlandskap, naturmangfold, friluftsliv, kulturminner, vannforvaltning, trafikk, naboer, estetikk og gårdstun.
4. Om virksomheten kan innpasses i eksisterende bygninger eller om det kreves nybygg.
5. Om tiltaket ligger i pressområder eller fraflyttingsområder.

Vurderingskriteriene – forts.

I tillegg bør følgende kriterier vektlegges:

6. Om tiltaket er i samsvar med hensynssoner og kommuneplanens mål eller strategier for utbyggingsmønster, tettstedsavgrensning, jordvern eller andre forhold.
7. Tiltakets virkning når det gjelder støy, forurensning, drikkevann, visuelle eller estetiske forhold, mv.
8. Om tiltaket er tenkt plassert i område utsatt for fare eller risiko, eller om tiltaket i seg selv kan utgjøre fare eller risiko.
9. Om virksomheten faller inn under reglene om konsekvensutredning.

Tabellen

- Tabellen må brukes sammen med vurderingskriteriene.
- Tabellen er ikke uttømmende når det gjelder aktuelle former for tiltak i LNFR.

TILTAK	Inngår i landbruksbegrepet LNFR (kriteriene omtalt foran må også brukes i skjønnsutøvelsen).
Våningshus og kårbolig	Hvis bygningen er nødvendig av hensyn til driften av garden. Bruk til annet formål i perioder, eller av del av bygning, kan være tillatt.
Driftsbygninger i landbruket: Inkluderer bygninger for seterdrift, skogsdrift, reindrift, hagebruk e.l.	Hvis bygningen er nødvendig i landbruksdriften. Bruk til annet formål i perioder, eller bruk av del av bygningsmasse, kan være tillatt.